

SĀTIRAS UN HUMORA ŽURNĀLS
 IZNĀK KOPŠ 1957. GADA
 DIVAS REIZES MĒNESĒ

LKP CK Izdevniecība
 Rīga, 1989.

DADZIS

1989 N.

17

U. MEŽAVILKS

ULDIS BRIEDIS

TĀ DZĪVOJAM

PRIVILĒGIJAS UN CEĻŠ UZ ELLI

Jā, mēs zinām, šis ceļš ir bruģēts ar labiem nodomiem. Bet ar ko vēl? Ar privilēģijām! Un kas to bruģējis? Mēs paši, mīļie, mēs paši!

Brūģēšana ar privilēģijām sākās pirms pārdesmit gadiem. Tolaik apmēram trešā daļa mūsu slaveno kolhozu un sovhozu stabili gāja dibenā. To, protams, nevarēja pieļaut, tāpēc vadošajos krēslos sēdšie biedri salika kopā savas gaišās galviņas un nolēma grimstošajiem pasvīst no rubļiem taisītu glābšanas riņķi. Te jums, lūgtum, būs naudiņa, celiet dzīvojamās mājas, kūtiņ, darbnīcas un bērnudārzus. Tā jūs pamazām kļūsiat par pirmrindniekiem. Uz priekšu, pretī jaunām darba uzvarām!

Lēmums par glābšanas riņķa pasvīšanu neapšaubāmi bija gudrs un pareizs, taču notika drusku citādi nekā iecerēts. Lielākā daļa atpalikušo saimniecību par pirmrindniecēm diez kā necentās kļūt, toties ekonomiski vidējas saimniecības enerģiski mēģināja ietikt atpalcēju sarakstā. Kāpēc! Tāpēc, ka vidējo saimniecību vadītāji nebija idioti, viņi saprata, cik izdevīgi šobrīd ir stāvēt, piedodiet, ar cepuri uz stūra. Jo valdīšana, redzat, tajā cepurē rublīšus metā ar dāsnu rociņu. Izklusās paradoksāli un absurdi, bet oficiāli atzīta atpalcība kļuva par privilēģiju.

Tūdaļ, ļoti iespējams, atskanēs aizrādījums, lai neklūstu cinisks. Un tiešām, vai tad tam, kam iet grūti, nav jāpalīdz? Ir jāpalīdz, ir, bet jāredz arī medaļas otra puse — atpalikušais, kam gadu gadiem ar dāsnu rociņu met cepurē tūkstošus un tūkstošus, nav diez kā ieinteresēts no savas atpalcības ķepuroties ārā. Nē, tie nav tukši vārdi! Šodien visur saimniecībās tiek ieviests nomas darbuzņēmums, bet — cik neticami! — atpalikušo saimniecību kolektīvi, kam šajā ziņā vajadzētu būt entuziastiem, stāv it kā malīnā. Nu labi, ja viņi negrib slēgt nomas līgumus, lai organizē individuālās saimniecības! Ak vai, arī tie sevišķa sajūsma nav vērojama. Viens otrs tiešām sāk saimniekot uz savu roku, bet vairākums nogaida. Pirmajā mirklī tas liekas neloģiski — kolektīvā saimniekošana neveicas, nomas līgumus neslēdz, zemi neņem... Padomāsim ar prātu, un viss nostāsies savās vietās. Apžēlīn, kāpēc rauties vaiga sviedros no gaismas līdz gaismai, ja tāpat var puslīdz iztikt? No izputēšanas taču nav jābaidās — valsts pieņems...

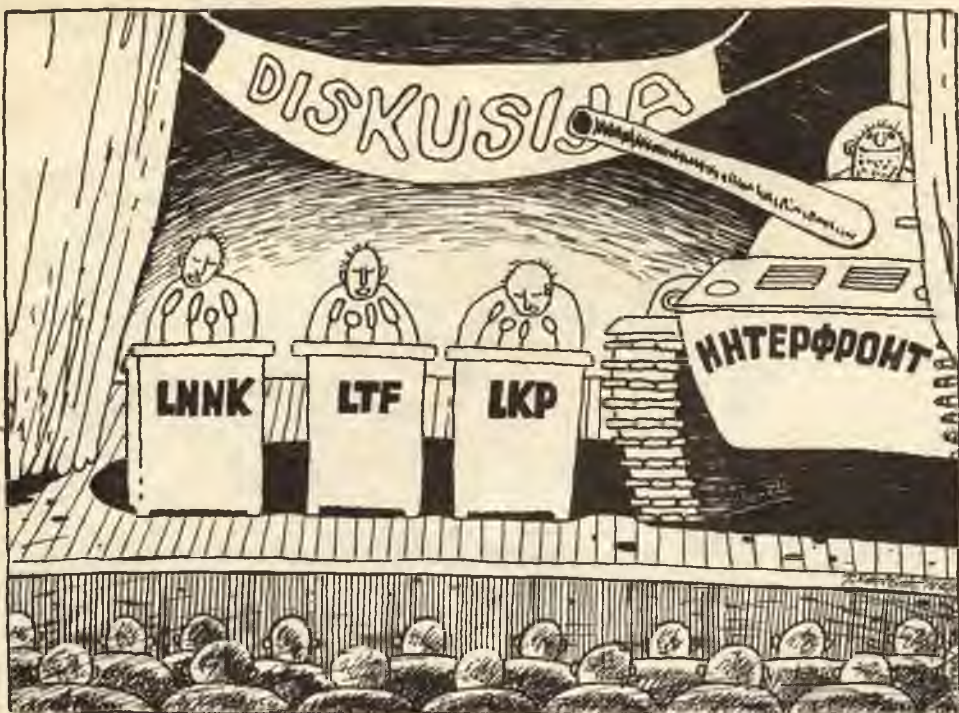
Taisnība, lielai daļai rūpniecības uzņēmumu arī ir privilēģija būt atpaliekošiem. Ir vesela plejāde rūpnīcu un fabriku, kas turas uz ūdens ar naudu, ko nopelnījuši citi. Taču nejausi sagādīties, ka šādi uzņēmumi lielākoties atrodas ārpus republikas un, kad Latvija būs ieguvusi ekonomisko neatkarību, savus rublīšus tiem vairs nedosim. Vismaz es tā ceru.

Bet ko mēs iesāksim ar mūsu republikas vārgajiem kolhoziem un sovhoziem? Kā mēs panāksim, lai cilvēks, kas pieradis vienīgi atrasties darbā, sāk arī strādāt? Un nevis kaut kā, bet no sirds! Varbūt saglabāt atpalcēju privilēģijas mūžīgi!

Tas nav iespējams! Agri vai vēl visi, kam jānopelna tā naudiņa, ko līdz šim ar vēsu mieru metām atpalikušo cepurē, sāks domāt bīstami loģiski: kāda velna pēc tieši mums jābūt tiem muļķiem, kas elsdami un pūzdami pūlas priekš citiem? Kāpēc arī mēs nevaram būt privilēģētie!

Ļoti iespējams, ka satīriķi domās tāpat un kopā ar citiem stieps rociņu pēc privilēģēto naudiņas. To nu mūsu zemes ekonomika vairs neizturēs un neizbēgami aizripos uz ellī. Visi, protams, teiks, ka ekonomiskajā sabrukumā vainīgi satīriķi. Un tad, kā jau tas bieži notiek, pa kaklu dabūs nevainīgie.

Andrijs Bīte

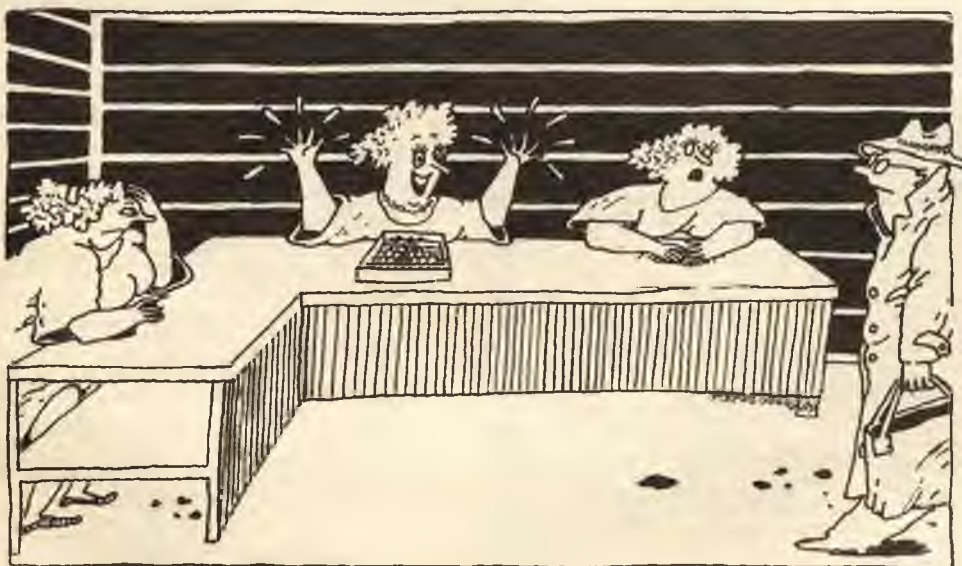

T. SERGIJENKO

— PĒC MANĀM DOMĀM POLITISKĀ SITUĀCIJA PRASA SKAIDRUS LOZUNGUS, PIEMĒRAM, «VIRS VISAS LATVIJAS SKAIDRAS DEBESIS!».

Ē. OŠS

— RE, KUR NĀK MŪSU VEIKALA MILJONĀIS APMEKLĒTĀJS!
— ŽĒL, KA NAV KO VIŅAM PĀRDOT!

T. SERGIJENKO

PIE MUMS NAV BEZDARBA

Viņas smaids ir burvīgs, acu ska-
tiens, kādu raidīt laikam gan prot
vienīgi sievietē, dziļas izpratnes
pilns. Un — ko tur liegties — arī
mana sirds cerībā kust kā svece
vējā, jo kurš gan, rudenim nākot,
neļļojas pēc siltuma!

— Ak, jūs esat nevis skrīverie-
tis, bet no Jaunjelgavas! Arī rindā
pieteicies vēl neesat! O, tad ar
malkas dabūšanu tik viegli vis ne-
būs, — smaids it kā satumst, un es
apjaušu, ka mana itin bezcerīgā
stāvokļa izpratne nu kļuvusi vēl
dziļāka.

— Bet varbūt tie pieci seši ste-
riņi kaut kā turpat Daugavas pre-
tējā, Jaunjelgavas, krastā dabūjami!
Mums pašiem, kā zināt, ir taču vai
visā republikā slavena mežrūp-
niecības saimniecība, — manu
strauji kustošo cerību svecei, šķiet,
uzbrāž pēdējā vējpūsma.

Uzbrāž un izplēn, jo viņas «nē!»
ir tēraudciets.

Tur, kur tikko margoja smaida
burvīgums, nu kā sargaldāts pos-
tenī nostājusies sava resora visva-
renā dienesta instrukcija, un viņa,
Jēkabpils starprajonu kurināmā bā-
zes Skrīveru iecirkņa meistare,
tai, protams, ne pussoli pāri ne-
spers.

— Tāda ir kārtība, citādi mēs
nevaram, — atceļā ar kuģīti pār
Daugavu uz savu, Jaunjelgavas,
krastu, liekas, vēl dzirdu viņas at-
vadām teikto. Un pēkšņi it kā re-
dzu bezgalgaru automobiļu vir-
kni, kas no Jaunjelgavas cauri
Stučkai uz Skrīveriem aizlīgo ne-
skaītamās malkas kravas. Daudzi
tūkstoti kubikmetru. Aizlīgo, pēc
tam šo pašu kilometrus trīsdesmit
garo ceļu tukšā mēro atpakaļ. Un
tad — otra, tiesa, šoreiz gan īsāka
automobiļu kolonna. Tās maršruts
tāds pats, tikai — pretējā virzienā,
jo šīs mašīnas no Skrīveriem atvi-
zina malku Jaunjelgavā un tās ap-
kaimē dzīvojošajiem. Cik kilomet-
ru šādā ačgārnībā tiek bezjēdzīgi
noripināts, cik degvielas nelietde-
rīgi gaisā izkūpināts, cik laika tukš-
gaitā izniekots!

— Vai tad jūs paši savas pilsē-
tas ļaudis ar malku nevarat apgā-
dāt! — atceros reiz vasaras plau-

kumā Jaunjelgavas MRS direkto-
ram Jānim Krūmiņam vaicāto.

— Hā! Varam gan, bet man tā-
da mēģinājuma dēļ vien par sodu
no trīs mēnešu algām gandrīz nā-
cās šķirties. Iežēlojos par dažām
veicinām, kam gadu skaits jau de-
vītajā desmitā. Tagad vairs ni un
ni. Nedrīkst.

Izrādās, ka mežavīri, raug, par
kubikmetru prasa tikai 4 rubļus
60 kapeikas, kurināmā bāze par
starpniecību — apmēram par pusi
vairāk. Vai tādu peļņu garām laist!
Un automobiļi gan ar kravu, gan
bez tās vienaldzīgi ripina nevaja-
dzīgus kilometrus, ne vienu vien
tūkstoti rubļu no valsts kabatas ārā
smēlot. Vai kāds parēķinājis, cik
te peļņas, cik — zaudējumu! Un
cik cilvēkiem par šīm malēniskajām
izdarībām ne jau nieka alga mak-
sājama!

Bet neba nu tās te vienīgās ač-
gārnības! Jaunjelgavas mežrūp-
niecības saimniecība ved malku,
teiksim, Nerētas vidusskolai, taču
piegādāto kubikmetru rēķinā rak-
sta, ka to it kā saņēmusi Jēkabpils
starprajonu kurināmā bāze. Bāze,
savukārt, rēķinu par šo vedumu
iesniedz Stučkas rajona tautas iz-
glītības nodaļai. Dubultpapīru rak-
stīšana, dubultdarbs bankas dar-
biniekiem, naudu no konta uz kon-
tu pārskaitot. Starpība vienīgi tā,
ka bāze, kur malkas vedums nav
pat redzēts, no tā saņēmeja — jeb-
kuras rajona iestādes vai organi-
zācijas — par katru kubikmetru sa-
ņem divus papildrubļus. Tikai pa-
pirus pārrakstot vien, jo ar cirvi
un zāģi kurināmā sadalītāji taču
mežā neiet.

Un atkal lieks darbs, no kura
labums vienīgi kurināmā bāzu re-
soram.

— Tāda ir kārtība, — vēlreiz
atmiņā nāk Skrīveros sacītais. Un
tad, gribot negribot, jādomā: tā ir
laba, vajadzīga kārtība. Ja nebū-
tu lieki darāmā, varētu gadīties,
ka vienā dienā pēkšņi, raug —
bezdarbs. Bet pie mums bezdarba
nav.

Jaunjelgaviešu ādā iejutās
G. GRUNDULIS

EROTIKAS TEĀTRIS.

G. BERZIŅŠ

— TU ATKAL SLEPUS SMEŽEI

I. MELGAILIS

SLUDINA KOOPERATORI

Ja ēdīsīt tikai mūsu kooperatīvā «Svari», ātri atbrīvo-
sities no liekā svara.

Kooperatīvs «Talons» var ražot talonus sāls, ziepju,
sērskociņu un cita deficīta iegādei.

Kooperatīvs «Draugs» iemāca Jūsu papagailim jeb-
kuru valodu, pie tam bez lamu vārdiem.

Kooperatīvs «Migris» iepazīstina migrantus ar Latvi-
jas skaistākajām vietām.

ANDRIS BRIEDIS

ATPREČOŠANA.

G. BERZIŅŠ

R. VALTERS

— ELLE! SŌTIET PALĪGUS, VIENS VELNS VAIRS GALĀ NETIEK!

D. BREIKŠS

ĪSTAIS SAIMNIEKS

Vai nav lieliski, ka cilvēks kļuvis par īstenu savas zemes saimnieku! Kā tajā vārmā jauki pateikts: «Es eju pār robežām paceltu galvu...» Taisni jāpriecājas par neapmieramajiem plašumiem, kas visi ir tavi un kur «cilvēks visur brīvs kā valdnieks staigā»!

Nesim, piemēram, plašo Spilves aerodromu, kas savulaik tika lepnī dēvēts par Rīgas gaisa vārtiem. Ne viens vien miljons latu un rubļu te ieguldīts, un ikviens mūsu suverēnās republikas pilsonis tiesīgs teikt, ka zināmu artavu ar savu darbu te ieguldījis arī viņš, tāpat arī viņš uzskatāms par šīs celtnes saimnieku.

Kādi maldi! Spilves lidostu ar visām tās plāvm, skrejceļiem, ēkām un tā tālāk jau labi sen kā dieva dāvanu no Centra savā īpašumā ir saņēmusi Latvijas civilās aviācijas pārvalde un te arī saimnieko, kā var un prot.

Ka dāvanas to saņēmējiem dažkārt sagādā tikai grūtības un neērtības, vēl pavisam nesen uz zinājām no Civilās aviācijas pārvaldes priekšnieka V. Bizjukova vārdiem: «Skrejceļi mums būtībā nav vajadzīgi, tos mēs izmantojam tikai tajos gadījumos, kad jāpārviesto lidmašīnas, kas atvestas kā uzskates līdzeklis Aviācijas institūtā...»

Tas par betonētajiem skrejceļiem. Kas attiecas uz lidostas galveno ēku, pārvalde to atdevusi Aviācijas institūtā. Lai nostiprinātu mācību bāzi. Teikt, ka institūts par šodāvanu ir sajūsmā, būtu stipri pārsteidzīgi. Gaisa transporta pasažieru ērtībām, kam ēka savulaik paredzēta, tā kalpojusi varbūt pat teicami, turpretī studentu apmācībā plašās uzgaidāmās telpas un restorāna zāles uzskatīt par piemērotām var tikai cilvēks, kurš apveltīts ar neapvaldāmu fantāzijas lidojumu. Tāpēc nav jābrīnās, ka republikā lielu popularitāti guvušais Rīgas Civilās aviācijas inženieru institūta prorektors S. Bukaškins ir atradis ienesīgākus ceļus, kā šo dāvanu izmantot. Jau pašlaik ēkā saimnieko par attiecīgu samaksu, protams, — «Avialat» un «Inženieris», divi visai īpatnēji kooperatīvi, kuru sakars ar aviāciju ir stipri nosacīts un kurl, kā izsakās paši kooperatīvu saimnieki, neko jaunu nerada, bet tikai veic dažādus starpnieciskos darījumus.

Tāču telpu iznomāšanai kooperatīviem ir tikai pagaidu raksturs. Prorektoram S. Bukaškinam ir tālākejoši plāni: pārdot visu ēku organizācijai, kas kompensētu šo darījumu ar jauna mācību korpusa uzcelšanu Aviācijas institūta vajadzībām turpat lidlauka teritorijā. Klients jau noskatīts — tā ir ražošanas apvienība «Latbithim» un, ja vien pār asfaltēto skrejceļu nepārskrīs melns

kaķis, abas augstās līgumslēdzējas puses varēs apmierināti berzēt plaukstas.

Nesauz arī Latvijas civilās aviācijas pārvalde. Par Spilves skrejceļiem šobrīd nerunāsim — tie pamazām aizaug ar zāli, kaut arī to ierīkošanai, drenēšanai un betonēšanai savulaik tika izlietoti vairāk nekā 10 miljoni rubļu. Runa ir par ko citu. Par to lidostas daļu, kas uzarta un kurā uzņēmīgi ļaudis ierīkojuši mazdārziņus. Ko par to saka pārvaldes priekšnieks V. Bizjukovs? Viņš to izskaidro ļoti vienkārši:

— Ir tāds teiciens — patvaļnieks. Tas visu dara bez atļaujas... Cilvēki atnāca, nolēma, ka viņi te varētu ierīkot dārziņus, mēs neko neteicām. Lai taču ļautiņiem tiek savs prieks!

Jā, mēs esam bagāti un varam visu atļauties. Savā laikā izpostījām zemnieku saimniecības, tagad ķeramies klāt vienotam tehniskam kompleksam — lidlaukam. Toreiz komandēja Sistēma, tagad komandē Civilās aviācijas ministrija.

Varētu, protams, jautāt: ko citu lai darām! Spilves aerodroms, kā noskaidrojām, tā īsti nevienam pie sirds nav pieaudzis. Bet vai tā ir! Jau sešdesmitajos gados, līdzko sākās lidostas «Rīga» celtniecība, tika pieņemts republikas Ministru Padomes lēmums par «Spilves» nodošanu DOSAAF. Diemžēl Civilās aviācijas ministrija izrādījās veiklāka...

Šobrīd ļoti populārs kļuvis skaitlis 2000. Dzīvoklis-2000, Vide-2000... Mēģināsim pafantazēt, kāda varētu izskatīties Spilve-2000.

... Cilvēku masas aviācijas svētkos gan braukšus, gan kājām dodas uz Spilves aerodromu, jo suverēnās republikas apstākļos Centra ministrijai te nekādas teikšanas vairs nav. Lidlauku, kā jau īstiem saimniekiem pieklājas, priekšzīmīgā kārtībā uztur Latvijas aviatoru biedrība, Latvijas pilotu un aviakonstruktoru biedrība, DOSAAF Centrālā komiteja. Visas šīs organizācijas gan pastāvējušas jau 1989. gadā, taču tām nav bijis ne telpu, ne praktiskas iespējas savus mērķus īstenot. Tagad, 2000. gadā, Spilves lidlauks ar visām vēsturiskajām celtnēm nodots viņu rīcībā. Galvenajā ēkā iekārtots Aviācijas muzejs un mācību klases jauno aviatoru, planieristu, izpletņu lēcēju nodarbībām, pa betonētajām joslām skrien supermazās lidmašīnas, virs lidlauka slīd planieri...

Skaisti, vai ne! To visu varbūt varētu ieraudzīt jau Spilvē-90, ja vien visuvarenais Centrs laiku pa laikam neatgādinātu, kurš te ir īstais zemes saimnieks.

B. KRASTIŅŠ

U. ANDERSONS

KAD LAIMĪTE NOVĒRŠAS

Laimes māte, pa pasauli staigādama, iegriezās vēlā ziemas vakarā kādās mājās sasildīties. Promiedama tā pasauca saimnieci.

— Par to, ka mani sasildīji, vēlies trīs labas lietas!

— Ā! Kaut tur krāsns augšā būtu desa! — saimniece ātrumā ieteicās.

Un tiešām! Desa!

— Un lai tā desa ceptos!

Cepās, ka čurkstēja vien.

Bet saimniece pieskrēja klāt:

— Ak tu, vientiese! Kaut desas līkums pie deguna tev karātos! Vai nevarēji vēlēties naudu, bagātību?

Tas, ko bija teicis saimnieks, piepildījās. Līkums tiešām karājās sievietei pie deguna.

Laimes māte promiedama teica:

— Trīs lietas jums devu, trīs saņēmt — ardievu!

Ko nu? Dzīvot ar desu pie deguna? Nē!

Jūs gaida zēlsirdības kooperatīvs «Fatālvitāls»! Ārstnieciskā kosmētika, vispārējā terapija, pēcplota relaksēšanās kūres, neiropatologs, seksopatologs, sauna, baseins — viss Jūsu rīcībā!

Profilaktiskā apskate — 30 rbļ., el. kardiogramma — 15 rbļ., pārējais pēc cieta cenrāža.

Mēs gaidām!

B. KRSTIŅŠ

ARNOLDS AUZIŅŠ

NEESOŠAS MAŠĪNAS ĪPAŠNIEKS

E. RUSMANIS

— TU MAN...

— ES TEV...

E. RUSMANIS

— TEV IR VANNAS ISTABA, MAN — IEKRĀTAS ZIEPES. MĒS VARĒTU KOPĪGI MAZGĀTIES.

J. BRIŅKIS

Sieva palūdza mani vakarā aiznest uz taras punktu tukšās burkas. Rinda bija izveidojusies ietekmīga — visi ar pudelēm. Priekšā stāvēja būdīgs vīrs un nepacietīgi mīnējās, it kā viņam saltu kājas, lai gan ārā bija silts.

— Pilnu trauku nodot nedrīkst, — pagriezies pret mani, viņš izteiksmīgi sacīja.

Sākumā es nesapratu svešā vārdu nozīmi. Tad viņš savzvēnieciski pamirkšķināja ar aci un pasita valā žaketi. Kabatā rēgojās vīna pudele. Tā jau bija atkorkēta.

— Tu piesedz aizmuguri! — viņš mani familiāri uzrunāja. — Es tepat pāris klunkšķīšu ieņemšu.

— Droši! — uzmundrināju. — Te jau visi ir savējie. Viņš izņēma pudeli no ķešas, ar nagu nomērtāja tilpumu, un līmenis nokritās tieši līdz iezīmei.

— Pēc viņčika cenām var spriest par mūsu ekonomikas pagrimumu. Paskaties pats — agrāk maksāja rubli četrdesmit, tagad — veseli divi. Vai tā ir taisnība?

Godrākais vienmēr piekāpjas, un es piekritu, ka taisnības nav. Tāda vienprātība mūs vēl vairāk vienoja.

— Es esmu pārākais budzis, — viņš nodevās paškritikai, kas mūsu sabiedrībā jau sāk izzust. — Viens pats loku kā sušķis. Ierauj!

Man bija neērti atzīties, ka esmu ārstēties un nelietoju vairs ne pilītes.

— Nevaru, — bēdīgi nokunkstēju.

— Ā, tu esi pie ruļļiem, — viņš saprotoši pamāja un atkal ieņēma pamatīgu malku.

Rinda lēnām virzījās uz priekšu. Vīns bija stiprs, un būdīgais vīrs kļuva arvien runātīgāks.

— Paklau, ir ideja! Man jālaiž pie dāmas. Tu mani ar savu dampi varētu aizraut.

Vēl nebija par vēlu atzīties, ka mašīnas man nav. Bet mani aiz mēles raustīja velns.

— Kur viņa dzīvo?

Būdīgais vīrs nosauca adresi.

— Man pavisam uz otru pusi.

Tā bija kļūda.

— Tu mani nesapрати. Es negribu par velti. No plika paldis kaķi sprāgst. Atdošu tev visu ieņēmumu par pudelēm.

Vairāk par trim rubļiem tur sanākt nevarēja. Viņš saprata manu vilcināšanos pa savai vīzei.

— Tu laikam esi baigais plēsējs? Nu labi, es tev došu piecīti. Divreiz vairāk, nekā braucot ar taksu.

— Man nemaz nav laika, — spirinājos pretī.

Viņš izdzēra pēdējo lāsti un sadusmojies iesvieda tukšo pudeli apdriskātajā somā.

— Tu esi gņīda.

Es nepaguvu atbildēt, jo vajadzēja likt burkas grozā uz slīdošās lentes.

Saņēmis naudu, mans jaunais paziņa mazliet nomierinājās.

— Tu piedod, es bišķīt iekarsu. Tagadīn man pielēca — tu esi no tiem, kuri principā naudu neņem. Protams, ja tu varēji sablekot par mašīnu, tev par manu piecīti nospļauties.

Viņš neatstājās no manis ne soli.

— Kur tavs žigulis stāv?

— Kāpēc tu domā, ka man ir žigulis? — pārsteigts uzdevu pretjautājumu.

— O, man ir trenēta acs. Es jau pēc īpašnieka izskata varu neklūdīgi noteikt, kādas markas mašīna viņam pieder.

— Tavai zināšanai, man nemaz braucamā nav.

Viņš apstulbis blenza manī un mirkšķināja acis.

— Kā nav? Kur tad palika? Ko tu man fleitē!

— Nav un nekad nav bijis.

— Šitos pekstiņus tu izbeidzi! — viņš mani tēvišķīgi pamācīja. — Mēs atkal sastrīdēsimies. Pats pirmīt atteicies ar mani kopā iestiprināties, jo tev jābūt pie kloķiem. Ir nu gan tev īsa atmiņa. Es dzeru, bet tev reibst. Tu mani par muļķi uzskati?

Dūres mala gaisu un teju, teju varēja trāpīt arī man, tāpēc es pavirzījos nostāk.

— Tu esi pārākais sesks. Tādus kā tevi vajag sist un mērcēt. Saki paldies no jauna uzceltajam Dievam, ka esmu miermīlīgi noskaņots. Citādi tu savus kauliņus vairs nesamurētu. Es tev, blusasdesa, redzu cauri: tu esi nodzēris savas tiesības. Tu esi riebtīgs žūpa! Žūpa un skopulis! Tu negribēji celt pudeli pie lūpām, jo baidījies, ka būs jāliek pretī.

Brauca garām taksometrs ar zaļu uguntiņu.

Apvainotais cilvēks sašutumā nospļāvās man pie kājām un pacēla roku. Mašīna pieturēja. Kāpjot iekšā, viņš draudēja man ar dūri, bet es atviegloti nopūtos.

U. MEŽAVILKS

MAIGONIS MINIBOMIS

NO KONKURSA MATERIĀLĒK

RETROPĪPĒŠANA

Kad satiku Tidu pie vecajiem Zviedru vārtiem blakus viduslaiku bendes namiņam, viņš apsvēra kādu svarīgu jautājumu un bija jaunu radošu ieceru pārpilns. Tās plūda pāri malām kā labi norūgusi sklandrausu mikla, un es viņam gadijos tieši pa rokai, gluži kā tāda rezerves abra.

Vēl pirms gadiem desmit Eristids Puplaksts bija panīcis vīrelis ar astmatisku elpošanu, arhīvos izdedējušu kumpu muguru un neregulāriem ienākumiem. Viss izmainījās, kad kļuva modīgi visādi retro un vecās tradīcijas. Tad nāca gaismā, ka gandrīz nav cita lielāka specialista visās tajās pagātnes padarīšanās par manu veco paziņu Tidu. No viņa izlūdzās konsultācijas, viņa domas drukāja avīzēs un žurnālos, viņu aicināja rožu, dzintara, sudraba un zelta kāzās, visvisādās sveču dedzināšanās. Vārdu sakot, daudzi mēģināja pārspēt citu, iedzīvinot Puplaksta ieteikumus. Un katram gribējās dzirdēt Tida autoritatīvo spriedumu: bija vai nebija tāpat «kā toreiz»? Cits viņa vietā mierīgi ievāktu sūra mūža darba augļus un dzīrotu pa kāzām vien, bet tas nebija Tida dabā. Katru no konsultācijām brīvo brīdi, tāpat kā agrāk, viņš pavadīja, pārlapojot arhīvu nodzeltējušo papīru blākus. Un tikai retais zināja, ka izcilais E. Puplaksts pārgājis no ģimenes tradīciju studēšanas uz daudz nopietnāku jautājumu pētniecību un apcerēšanu. Arī man tas bija jaunatklājums, kad kopā ar Tidu piezēmējāmies raibo saulsargu ēnā uz retrokrēsliem retrokafējnīcā ar poētisku nosaukumu «Zem Pētergaila spārna».

Vispirms Tids laikam gribēja pār-

liecināties par manu erudīciju:

— Vai tu zini, ka Tallinā atjaunota vecā piecpadsmita gadsimta aptieka?

— Esmu pats tur iepircies!

— ... un Karpatos brauc ar koka vellapēdiem?

— Arī to kā tūrists esmu izmēģinājis... Un Vidusāzijā ar ēzeli un kamieli esmu jājis! Un kumisu esmu dzēris! Ar to mūsdienās nevienu nepārsteigs.

— Labi jau labi, August, — Tids mani pārtrauca. — Bet vai esi dzirdējis, kā tur, Kaunā, bungā pa vecajiem zvaniem?

— Arī to, Tid. Un visas pasaules velnus tur esmu redzējis, latviešu jupi un ķīniešu hunveibinu ieskaitot. Londonā Big-Benā esmu klausījies un Taueru kraukļus mēģinājis saskaitīt... Kad mēs pēdējo reizi tikāmies, Tid?

— Tas ir labi... Tas jau ir tuvāk lietai, — Tids nokrekšķējās un nelielās manu jautājumu dzirdējis. Tad negaidīti noprasīja: — Bet kas no visa tā ir te, pie mums?

— Tu joko, Tidi! — lūkoju izlocties. Nesākšu jau Eristidam uzskaitīt visas mūsu ievērojamākās vietas, atjaunos vēstures pieminekļus, vecās baznīcas un ērģeles, viņa paša reklamēto tautisko zirņu ēšanu, skābputras dzeršanu un ipašo latvisko mentalitāti... — Tu pats zini labāk par mani! Mums, tāpat kā citur, ir retroautiņi, retromoči, mazais bānītis, ko parādīt... Un slaidas jātnieces cilindros un skaistas bundznieces minisvārciņos... Es teiktu — viss ir limenī!

— Pareizi, ļoti pareizi. Lī-me-nī! Bet mums vajag vairāk! Augstāk par

ierasto limeni, par pakalķēmošanos! Es pirmitiņ stāvu, skatos un jautāju sev: «Vai vecais bendes namiņš mums ir?» Ir! Bet kā mēs to izmantot? Tūristiem rādām? Jā! Bet tukšu, aukstu, neapdzīvotu... Ko tu saki, August, ja Rīgai būtu savs retrobende?

Atklāti sakot, man mute palika vaļā — tik tālu nu gan laikam vēl neviens nebija aizdomājies.

— Nu gan, Tid, tu šauj pār strīpu! Saksi vēl viduslaiku raganu sārtus atjaunot? — centos piebremzēt paņinas fantāzijas lidojumu.

— Ja vajadzēs, atjaunosim arī raganas! Muzeji mums piekrāmēti pilni, bet vajag iziet tautā... Lai redz, lai skatās, lai brīnās, šausminās un dreb no bailēm!

— Kas ta 'nu mūsdienās drebēs?

— Nesaki vis, August. Vai tu atceries vēl pirms gadiem piecpadsmit Rīgas vēstures muzejā to nomelnējušo viduslaikos nocirsto zagla kreiso roku? Un blakām pēdējā Rīgas bendes milzīgo zobenu? Cik daudzi šausminājās! Varbūt tāpēc viens otrs par zaglēnu neizauga... Tagad tas viss kaut kur nobāzts fondos... Bet no tāda dzīva šausmoņa mums būtu milzīgs labums!

Un Eristids sāka izklāstīt savus apsvērumus, kā saka, pilnā apjomā un ar zinātnisku nopamatojumu. Tas bija gandrīz tikpat garš monologs kā Sekspira nesaīsinātajās traģēdijās. Tikai prozā.

— Tas nebūtu pedagoģiski! Tas nebūtu mūsdienīgi! Ar bēni bērnu baidīt! — es izsaucos, bet Eristids to palaida gar ausīm.

— Kā būtu, — viņš turpināja, — ja mēs no Brīvdabas muzeja varē-

tu atvilkt uz centru kādu kauna stabu vai vismaz to soda siekstu ar trim caurumiem? Ja kādam ieslēgtu tur rokas un galvu, paturētu pāris stundas Doma laukumā kā eksponātu — pašmāju isprātīgiem par biedinājumu un ārzemju tūristiem ko brīnītiet? Arī mans viduslaiku izraktenis savā amata paltrakā varētu turpat tuvumā pagrozīties, paņurcīt kādu blaurīgāku šnabja spekulantienu, lai tālāk dzird, papaijāt kādu plēgura šoferi... Kas tā būtu par mācībstundā! Viens otrs atcerētos, ko nozīmē gods, pienākums un sirdsapziņa, — bez morāles lasīšanas. Dažam varbūt pietiktu ar pāris stundām visam mūžam!

— Un tomēr, Tid, — mēģināju iebilst, kad paziņa tā dziļāk ievilka elpu no sajūsmas par savu projektu. — Nem verā, Tid, arī retrobende visur nepaspēs. Varbūt tu domā viņam vēl govīs kāju ar šķelto nagu piemontēt un par visuresošu ragaini ar asti pataisīt?

— Varētu organizēt brigādi. Sadalītu pa rajoniem... — Tids ierunājās jau nedrošāk. — Bet tas būtu drusku dārgāk!

— Vai par kompleksajām brigādēm esi dzirdējis? Ar centrālo dispečerdienu, vienotu darbuzdevumu, saimniecisko aprēķinu un tā tālāk, — centos novirzīt Tidu uz mūsdienīgākām organizatoriskām formām. — Vai esi padomājis, kā būtu, ja nodibinātu kooperatīvu? Ar kompjūteru vadības sistēmu?

Impulss bija dots.

Sekosim informācijai par jauna kooperatīva dzimšanu. Cerēsim, ka Tids to izpīpēs!

KAS ATĻAUTS CARAM, NAV ATĻAUTS KALPAM

Pirms pāris desmit gadiem Staburaga un Seces mednieku kolektīvi pastāvēja atsevišķi un saimniekoja pašu saimniecību teritorijās. Pēc augstākstāvošo iestāžu gribēšanas kolektīvus apvienoja un Seces mednieku kolektīva platību pārcēla uz Kokneses mežsaimniecību — vairāk nekā 50 km no Seces, bet kolhoza «Staburags» un padomju saimniecības «Sece» platību nodeva Ministru Padomes lietu pārvaldes me-

dību kolektīva rīcībā, līdz ar to šī platība kļuva par 30,4 tūkstošiem ha lielāka. Tā kā galvaspilsētas mednieki ir divos kolektīvos, kopā apmēram 80 cilvēku, uz katru mednieku iznāk 380 ha, tajā pašā laikā 40 Seces medniekiem iedalīta medību platība 4,0 tūkstoši ha, tātad 100 ha uz mednieku, pie tam ārpus mājām. Ja rīdzinieku kolektīviem nepieciešama lielāka platība pārtikas produktu sagādei, jo viņi nav saistīti ar lauksaimniecību un lopus pilsētās turēt nevar, varēja braukt medīt uz tām platībām, kurās tagad medī Seces mednieku kolektīvs. Attālums no Rīgas līdz abiem medību objektiem ir vienāds. Toties seciešiem nevajadzētu dzenāt autotransportu un traktoros piebarošanas lauci-

ņu apstrādāšanai. Kur šeit ir loģika un godīgums?

Turklāt medību objekts, kas atrodas tālu no Seces, praktiski nav pasargājams no malu medniekiem, tāpēc dzīvnieku skaits medību platībā strauji sarūk — iespaidīgāku kolektīvu tā nerot neuzdrošinātos.

Pirms kāda laika uzrakstījām vēstuli latvijas republikas medību saimniekam b. Verro, bet atbildi nesaņēmām, jo medību sadale laikam nav viņa pienākums. Jūs droši vien labāk zināsi, kur un kā meklējams atrisinājums un vai tas vispār meklējams!

A. ZELČS,
Stučkas raj. «Grantos»

PAR ZIRGIEM UN VĒL PAR ŠO TO

Atklāti runājot, es speciāli apbraukāju Stučkas, Ogres, Madonas un Cēsu rajonus, lai uzrakstītu par zirgiem. Tā kā intervēt pašus bēriņus man izredzu nebija, cerēju, ka ziņas par Pegaza nēcīlajiem brāļiem man pastāstīs zirgkopji, zootehniķi un arī vienkāršie lauku ļaudis.

Bij pat iecerējis tādu sākumu savam rakstam: «Katrā kolhoza sētā mani sagaidīja mūndrs zirga zviedziens. Un kumeļa īpašnieks, negaidīdams manus jautājumus, tūlīt sāka stāstīt par sava auzu motora unikālajām spējām daudzdu dažādu darbu veikšanā...»

Diemžēl viss iznāca pavisam citādi. Jau pirmajā viensētā — Stučkas rajona Līduma padomju saimniecībā — mani sagaidīja apdullinoši traktora tarkši. Arī saimnieka sajūsmas vārdi bija tikpat skaļi:

— Tagad ir tehnikas laikmets! Aram, sējam un ražu novācam tikai ar tehniku! Vismazāko plekšiti cenšamies apstrādāt mehanizēti. Ja fiksi ievajagas kāda padzēriena, uz veikalu drāžam ar mašīnu. Bet mūsu brigadieris pat uz pirti katru vakaru brauc ar traktoru!

Arī padomju saimniecības kantorī saruna par zirgiem nevedās. Jā, jā... Zirgi agrāk bijuši tīri kuplā pulkā. Veseli piecdesmit. Bet tad nākusi bēdīgi slavenā pavēle — «Nezirgojieties!», un bērīšus vajadzējis nīcināt laukā. Pārdevuši, veduši uz gaļas kombinātu. Tagad esot palikuši divdesmit seši. Un arī it kā par daudz. Neesot cilvēku, kas ar zirgiem varētu atrast koptīgu valodu. Izmantot bērīti gribētu katrs, kopt — neviens!

Kad saruna atkal novirzījās uz tehniku, valodas uzreiz sāta pavisam cita augstuma virsni. Diskusijā iesaistījās arī padomju saimniecības direktors Pēteris Keišs.

— Tehnika ļoti bieži tiek izmantota pa tukšo. Piemēram, šī gada trīsdesmitajā janvārī un pirmajā februārī mūsu šoferis Mārtiņš Ziediņš ar smago zilu brauca uz Rīgu pēc celtniecības materiāliem. Bet abas reizes šifera ražotāju vainas dēļ atbrauca tukšā. Veltīgi izdancināta mašīna un izkūpināti simt divdesmit litru benzīna!

Cik daudz lieko litru degvielas izkūp saimniecības iekšējos ceļos un laukos, kad auzu motora vietā darbojas benzīna agregāts, nenošķaidroju. Bet, ja jau līdumnieki ir tik saimnieciskī, gan paši ar laiku sarēķinās.

Tematu par zirgiem turpināju nākamajā saimniecībā — Madonas rajona «Ērgļos». Diemžēl atkal nekā. Pirmais ērgļēnietis, kam uzdevu jautājumu par zirgiem, tūlīt uzmeta lūpu:

— Vai es pēc nabaga izskatos?! Tagad jau sevi cenošs cilvēks par

zirgu nerunā. Viņa sapnis — traktors. Katram puikam no skolas sola iepotēts — «Cilvēks bez tehnikas ir nulle!». Pamēģini viņu piedabūt pie zirga! Baidās. Traktors — cita lieta: ielej degvielu un brauc. Ja neiet, pamet, kur gribi, un sauc palīgā mehāniķi. Ar zirgu ir sarežģītāk...

Nevaru apgalvot, taču droši vien arī kantora ļaudis domā tāpat. Saimniecībā ir tikai 18 zirgi. Bet ar tiem pašiem nav laika noņemties, jo jāauklējās ar tehniku.

Ka lielam lielais vairums traktoru un mašīnu, kas atsūtītas no Vissavienības rūpnīcām, ir brāķis, tas, protams, nav nekāds jaunums. Taču izrādās, arī pēc remonta, ko veic mūsu pašu republikas speciālās darbnīcas, mašīnas ir tikpat nevarīgas.

Kad palūdzu darbnīcu vadītāju Jāni Sniedzi, lai nosauc kādu agregātu, kas pēdējā laikā slikti izremontēts, viņš tikai paraustīja plecus:

— Viegļāk jau atcerēties traktoru vai mašīnu, kas ciešami salabota. Gan traktori «T-40», «MTZ-50» un «MTZ-52», ko remontējām Alūksnes un Krāslavas specdarbnīcās, gan autodzinēji, ko labo Cēsu autoremonta rūpnīca, tūlīt pēc remonta jāpielabo pašiem vai jāšūta atpakaļ.

— Tehnikas ir daudz un tomēr trūkst, — kolēģa spriedumu apstiprināja saimniecības direktors Jānis Kāposts. — Visi grib braukt ar mašīnām!

Vispār, tā jau ir. Ar zirgu braukt skaitās vecmodīgi. Pat iecirkņa brigadieris no bērīša atsakās. Pieprasa žiguli. Bet, ja tā nav, ņem kaut vai kravas mašīnu. Mašīna vajadzīga arī bērniem, lai tiktu līdz skolai. Mašīnu pieprasa arī pensionāri, lai nokļūtu līdz veikalam. Zirgu neviens negrib. Iebrauktu zirgu tāpēc, ka vecs un pārāk lēns. Jaunu tāpēc, ka pārāk straujš un neiebraukts.

Var rasties priekšstats, ka zirgi tagad nemaz vairs nav cieņā. Bet tik traki jau gluži nav. Zirgus var audzēt, lai rādītu ekskursantiem no Rīgas (sevišķi bērniem). Zirgs var kalpot par modeli gleznotājam, kas pievērsies mūsu lauku pagātnes atainojumam. Ar zirgu bērnu svētkos var mazuļus vizināt. Zirgs ir neaizvietojaams arī daudzās pašdarbnieku teātru brīvdabas izrādēs. Galu galā ar zirgu var atvilkt traktoru no remontdarbnīcas uz mājām, ja izlabotais agregāts nav iedarbināms...

Jā, un vēl. Kā liecina Cēsu rajona Zaubes saimniecības pieredze, ar zirgu var pelnīt naudu. Galvenais zootehniķis Edvīns Abele stāsta, ka Zaubē ir 87 zirgi. Ir zirgkopis. Ir zootehniķis, kas atbild par bērīšiem. Zirgus šeit izmanto dažādādiem darbiem fermās. Ar zirgu brauc uz veikalu. Savāc piena kannas. Apstrādā nelielos lauciņus. Arī tad zirgi nemaz neapvainojas. Un, protams, zirgus var audzēt pardošanai. Gan citām saimniecībām mūsu pašu republikā, gan ārzemēm. Zaubieši to dara un saņem rubļus un valūtu.

Vārdus sakot, zirgu vēl par agri norakstīt. Tikai vajag to pareizi likt lietā. Ne velti man viens zemnieks teica:

— Parādi, kā tu kop zirgu, un es pateikšu, kāds tu esi saimnieks!

J. JUZEFS

TAS SAUCĒJS, KAS SAUCA NO DAUGAVAS.

E. OSS

— ES ARĪ ESMU PAR ATKLĀTUMU, BET VISPIRMS PRESEI JĀAIZBĀŽ MUTE!

T. SERGIJENKO

Kur gan pazudusi tā dzirkstele, no kuras iedegās liesma!

Ja jau labi ir tur, kur mūsu nav, tad kāpēc mēs esam šeit?

Cik gan donkihotu ir cīnījušies ar Kremļa sienu!

Pie viņiem — ne visiem ir labi, pie mums — ne visiem ir slikti.

M. CIBULEVSKIS

— Godājamie televizijas skatītāji! Kā jau jūs to zināt, uz mūsu lielākās upes pēkšņi sabrucis tilts. Valdības komisija simt cilvēku sastāvā, kuru man bija uzdots vadīt, ar diviem vilcieniem un trim lidmašīnām ieradās notikuma vietā tūlīt pēc tam, kad «Amerikas balss» bija izplatījusi melnās baumas par notikušo. Izkāpis no lidmašīnas, atteicos no brokastīm un tikšanās ar vietējo aktīvu. Pateicoties tam, bez kavešanās varēju doties uz upes krastu, no kura atklājās brīnišķīgs skats uz Eiropas lielāko sabrukušo tilts. Joprojām bez brokastīm kopā ar pārejiem komisijas locekļiem ielūkojos ūdenī, aplaistīju betona balstus, kas neizprotamu iemeslu dēļ vēl nebija sabrukuši, kā arī nopriecājos par tilta fotogrāfiju. To īsi pirms avārijas vietējie fotomākslinieki uzņēmuši Vissavienības Tautsaimniecības sasniegumu izstādes vajadzībām.

Esam jau noskaidrojuši dažus avārijas apstākļus. Tilta svinīgās atklāšanas mītiņā viens no runātājiem savu uzstāšanos nobeidzis ar saucienu: «Lai dzīvo mūsu celtnieki, kas nodevusi ekspluatācijā lielāko Eiropas tilts pirms termiņa!» Šajā brīdī tilts bez trokšņa sabrucis. Vispirms viens posms, tad otrs un tā tālāk. Komisija konstatējusi, ka visi posmi sabrukuši ļoti kārtīgi, tieši tā, kā tiltam jāsabruk.

Pēc visu apstākļu izpēti ir izteiktas vairākas ļoti pamatotas hipotēzes. Sakarā ar vienu no tām, tilta vispār nav bijis. Taču kāpēc tadā gadījumā tika sarīkotas tilta atklāšanas svinības, kāpēc mītiņa laikā runātājs kļiedza suminājumu tilta celtniekiem un, pats galvenais, kāpēc «Amerikas balss» pārraidīja melnīgo ziņojumu par tilta sabrukšanu? Tātad tilts tomēr laikam gan būs bijis. Otrajā hipotēzē izteikta doma, ka tiltu sagrauzuši termīti. Vai arī, sliktākajā gadījumā, pirājas, jo šim zivīm ir ļoti asi zobu. Trešā teorija pievērš uzmanību iespējai, ka tiltu apgāzis milzīgs vilnis, tā sauktais cunami, kas atvēlies no jūras. Visticamākā tomēr ir ceturta hipotēze, ko izvirzījis mans vietnieks, pensionēts generālmajors. Pēc viņa pārliecības, tiltam trāpījis vai nu nomaldījis artilērijas šāviņš, vai aviācijas bumba. Lai hipotēzi pārbaudītu, tika izdarīts eksperiments. Kādu tiltu, kas atradās netālu no sabrukušā, apšaudīja un bombardēja, kamēr arī tas sabruka. Taču to izdevās panākt vienīgi ar 875 šāviņu un 76 bumbu palīdzību. Tātad ceturta hipotēze tomēr gluži pierādīta vēl nav.

Komisija pievērsa arī uzmanību tālruna hipotēzei, teroristu hipotēzei, meteoru hipotēzei un vēl dažām.

Visas tās pārbaudīs speciālas komisijas. Starp citu, kā pilnīgi absurda noraidīta hipotēze par nekvalitatīvu celtniecību. Visi celtnieki, sākot no pārvaldes priekšnieka un beidzot ar pēdējo dzerāju, apliecināja, ka strādājuši pēc labākās sirdsapziņas. Celtniecība noritējusi stingri saskaņā ar projektu, kas, starp citu, tuvākajā laikā tiks pilnīgi pabeigts un apstiprināts, jāvai centušies pievienot ne vien smiltis, bet arī cementu, bultas un skrūves ļoti rūpīgi iesistas ar vaseriem, bet šaubīgās vietas divreiz nosmērētas ar krāsu.

Līdz ar to savu uzstāšanos beidzu. Man steidzīgi jāizbrauc uz mūsu garāko dzelzceļu, lai izmeklētu lielas avārijas iemeslus. Tur sadūrušies trīs preču vilcieni, elektriskais vilciens un drezina. Avārija, protams, tiks rūpīgi izmeklēta, un vainīgie stingri sodīti. Pateicos par uzmanību!

I. MELGAILIS

K. LIEDE

VLADILENS LANDO

KAS IR PLURĀLISMS?

— Biedri Bērziņ, — jauns strādnieks uzrunāja meistar. — Kas tas ir — plurālisms? Meistars paraustīja plecus.

— Nu kā lai tev izskaidro! Plurālisms — tās ir tiesības izteikties par jebkuru jautājumu...

— Un priekšniecību arī drīkst kritizēt! Nu, teiksīm, par smacīgām ceha telpām.

— Protams!

— Un to, ka ceha priekšnieks nevar izteikt divus vārdus bez lamāšanās, arī es drīkstu pateikt tieši acīs!

— Protams!

— Un par to man nekas nebūs!

— Nekas nebūs, — meistars nopūtās.

— Prēmijas nebūs, trīspadsmitās algas nebūs... Nekas nebūs!

— PASKRIENIET, LŪDZU, UZ PRIEKŠU UN PASAKIET MANAM KOLĒGIM, LAI NEIET TIK ĀTRI!

D. BREIKŠS

būsīm pazīstami!

PIRMOREIZ «DADZĪ» UN LATVIJĀ, SAVIENĪBĀ

Serdī (Serdu) — beļģu karikatūrists Seržs Diejons (Serge Duhayon), 49 gadus vecs, bija mūsu viesis Beļģijas dienās Latvijā, kad Aizrobežu mākslas muzejā nelielā grafikas izstādē varējām skatīt arī viņa zīmējumus. Serdī strādā ļoti ātri un impulsīvi, tiekoties dāvina savas karikatūras sarunas biedriem. Arī šie darbi, ko nododam jūsu vērtējumam, tapuši šepatmūsmājās, speciāli «Dadzīm». Taču vispirms — īsa saruna ar mākslinieku.

— Vai Beļģijā karikatūra ir populāra?

— O, jā! Regulāri notiek dažādas izstādes un festivāli, sabrauc kolēģi no malu malām. Izdevēji gan pamazām atsakās no humora, karikatūras vairāk kļūst par politiskām ilustrācijām. Šķiet, tāpēc, ka avīzes kļūst dārgākas.

— Tātad arī karikatūristam grūtāk nopelnīt iztiku?

— Kā lai to teic! Pats, piemēram, sadarbojos ar piecpadsmit dažādiem preses izdevumiem un reģionālo televīziju, dzīvodams Valonijas novadā un mazpilsētā mācīdams bērniem zīmēšanu.

— Vai jums ir sava tēma šajā grūtajā mākslā?

— Mani interesē mūsu sabiedrības problēmas, taču allaž cenšos tās rādīt no tā sauktā mazā cilvēka viedokļa. Tā ir vide, ko pazīstu.

— Kā kritiku uztver tie, pret ko tā vērstā?

— Normāli. Mūsu politiskie darbinieki pat kolekcionē sev veltītās karikatūras.

— Vai esat populārs?

— Par to lai spriež skatītāji. Vispār jau uzskatu sevi par autodidaktu. Esmu studējis klasisko filoloģiju un tad divus gadus mācījies zīmēšanu, lai kļūtu par skolotāju. Tāpēc arī akadēmiski izglītotiem māksliniekiem mani darbi var šķist pavisam, tie nav tik pārdomāti un pabeigti.

— Izstādēs piedalāties ne tikai Beļģijā?

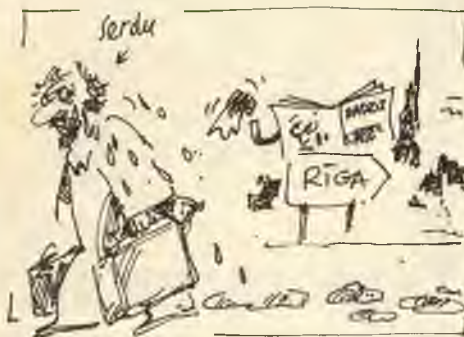
— Ir gadījies arī ASV un Kanādā, Japānā un Ķīnā, taču galvenokārt Eiropas valstīs. Ja jautāsi par sekmēm, tad ir arī pa kādai publikas un preses balvai.

— Vai pazīstat arī mūsu karikatūristus?

— Ar maskaviešiem ir iznācis tikties izstādēs, ar jūsējiem gan ne. Tāpēc ar interesi pētīju 1. starptautisko karikatūru izstādi Jūrmalā. Neuzskatiet to par komplimentu, bet tur profesionālais līmenis patiesi ir augsts. Jūsu māksliniekiem laiks drošāk iziet pasaulē.

— Paldies par uzmundrinājumu un šo sarunu!

Intervēja E. STRAUTIŅŠ

SERDĪ

PLĀNPRĀTĪBAS

«Esmu ar mieru samaksāt takša šoferim par atļaušanu no restorāna līdz mājām, bet par ceļu no mājām līdz milicijai, uz kurieni šis mani aizrāva, lai maksā pats.»

«Starp citu, viņa suns tikai uzdodas par tirsugas kolliju, īstenībā tā ir parasta sētas kuče.»

«Tieši par tādu mutes brūķēšanu Jānis Bar-

gaiss nomušīja savu dēlu, bet es savējam tikai izteicu rājienu, bez smagiem miesas bojājumiem.»

«Es viņai aizrādīju, ka vilciens nav istā vieta suņu pārvadāšanai. Tad viņa noņēma uzpuņi. Labi, ka es smirdēju pēc tabakas, citādi tāds būtu jembasts, ka grūti iedomāties.»

«Saņēmis fotogrātiju, ieraudzīju tur tikai puķes. Ģimīš bija galīgā miglā. Jautāju: «Kas par lietu?» Pasūtījumu izsniedzēja atbildēja, ka neesot vainīgs fotogrāfs, bet objekts, kurš stipri kustējies.

Kā viņš varēja kustēties, ja gulēja zārkā?»

«Televīzija dikti daudz parraīzu taisa priekš kulturāliem. Uzskatu, ka tas nav īsti pareizi.»

«Īpašas pazīmes: vidēja auguma vīrietis, zobos cigarete «Rīga».

«Biedru Dancbergu es nepazīstu, taču es labi pazīstu viņa uzvārda brāli Dancmani, kurš ir mans švāģeris.»

«Ja Griška Rasputins būtu spiests apēst kaut vienu tādu mīnu, nekad nebūtu radusies vādzība viņu nošaut.»

Savācis V. LANDO.

RESORU MUKLĀJĀ

Kamēr mēs vēl tikai spriežam par padomju tehnikas brīnuma — videomagnetofona «Elektronika VM-12» — ražošanas paplašināšanu un, bez šaubām, kvalitātes uzlabošanu, tur, pie viņiem, mums pagaidām nepieņemamos reālas konkurences apstākļos jau ražo kabatas krāsu televizorus, lāzera videokomplektus, personālos kompjuāterus un citus sadzīves tehnikas brīnumus.

Taču daži mūsu republikas pilsoņi ir bezgala kaprīzi.

— Arī mēs gribam skatīties videomagnetofonus un darbināt personālos kompjuāterus, — viņi saka. — Arī mēs gribam izmantot divdesmitā gadsimta tehnikas sasniegumus!

Diemžēl, diemžēl...

«Videomagnetofonus sadala PSRS Elektronu rūpniecības ministrija tikai saviem firmas veikaliem. Tāda veikala Latvijas republikā nav, līdz ar to mūsu zemē ražotos videomagnetofonus pēc tirgus fondiem republikai neiedala,» tā stāvoši izskaidro Latvijas republikas Patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētāja vietnieks V. Kindzulis.

Bet dzīve rit uz priekšu. Ja mūsu elektroniskā rūpniecība nespēj nodrošināt vietējā ražojuma videomagnetofonus par tūkstoš divsimt rubļiem gabalā, eleganti vīrieši piedāvā jums importa videomagnetofonus par pieciem, sešiem un septiņiem tūkstošiem. Pie tam pirkts tepat, Rīgā, valsts veikalos un par valsts cenu.

Ieejiet veikalā «Dzintars»! Iegriezieties veikalā «Albatross»! Importa sadzīves tehnikas priecē pat visizvēlīgākā pircēja acis. Ja vien šo acu īpašnieks tiks tālāk par veikala sliekšni.

— Stop! — sacīs durvju sardze. — Aiz šī sliekšņa ikdienas padomju rublis nav pirkspējīgs. Pie mums precī var iegādāties vai nu par konvertējamu valūtu, vai arī par tiem rubļiem, kas, tuvāk paskatoties, nemaz nav rubļi...

Kas atliek pircējam? Apskatīties pa durvju šķirbiņu un meklēt citus ceļus videomagnetofona iegādei. Šos ceļus paver regulārie sludinājumi.

«Pārdod japāņu videomagnetofonu. Zvanīt...»

Piezvaniet, un jums pateiks, kā reāli izskatās rubļa pirkspējas krišanās.

Vārdu sakot, ja agrāk varēja iet iepirkties, turot naudu maciņā, šodien nepieciešamā naudas summa jānēsā paprāvā kofērī.

Un tie ir tikai ziedīņi. Odziņas ienākas, kad cilvēks beidzot šo videomagnetofonu vai citu importa sadzīves tehniku ir iegādājies. Jauns aparāts, kas nupat ražots, nupat nopirkts ārzemēs un nupat pārvests pāri robežai ar visām muitas formalitātēm, mūsu valstī zaudē tiesības uz garantijas remontu. Pat tādās mikrovalstīs kā Monaka vai Luksemburga šī garantija darbojas kā pulkstenis, pie mums — zemeslodes sestajā daļā — garantija izčākst kā nebijusi. Vienīgais valsts monopolīpašnieks uz visa veida garantijas remontiem — ražošanas apvienība «Elektrons» — jums negarantēs ne tikvien bezmaksas, bet pat maksas remontu.

— Mums ar viņiem nekādu līgumsaisti-

bu nav! — «Elektrona» meistari paziņo. — Varat, protams, nest šurp. Ja aparāts nomirs uz galda, visa atbildība gulsies tikai uz jūsu pleciem!

Un tas attiecas ne jau tikai uz ārzemēs, bet arī tepat Rīgā iegādāto importa aparātu. Ja veikala «Albatross» izstrādājums nopirkts par tiem rubļiem, kas nemaz nav rubļi, un jūs pēc tam to par mūsu pašu rubļiem esat nopircis no šī pircēja jau nākamajā dienā, — varat uzskatīt, ka esat smagi iekritis.

«Elektrons» no jums novērsīsies arī šajā gadījumā.

— Nelabojam! «Albatrossā» iegādātajai aparaturai pat neskatāties virsū. Jūras transporta tirdzniecības uzņēmumu pārvalde, kam pieder šis veikals, līgumu par garantijas remontiem ar mums nav noslēgusi. Saulainu taciņu!

Pircēja saulainā taciņa, protams, ved uz veikalu «Albatross».

— Mēs apkalpojam savējos, — paziņos veikala administrācijas pārstāvji. — Ja garantijas laikā aparatūra kādam sabojāsies, viņam ir tiesības nest to atpakaļ uz veikalu un apmainīt pret jaunu.

— Bet, ja aparātu no jūsējā nopērk cits, ko darīt viņam?

— Lai meklē mūsējo, tas nāks un klapatos...

— Piedodiet, bet ko īsti jūs garantējat — nopirkta izstrādājuma kvalitāti vai noteikta pircēju kontingenta priekšrocības? — var vaicāt Jūras transporta tirdzniecības uzņēmumu pārvaldes priekšniekam V. Čeremihinovam.

— Teorētiski, protams, kvalitāti, — V. Čeremihinovs atbild. — Ja «Elektrons» ar mums noslēgtu līgumu par pārdoto izstrādājumu garantijas remontu, nevienam savējos meklēt vairs nevajadzētu. Bet «Elektronā» pieprasa, lai mēs nodrošinām viņus ar remontam nepieciešamajām detaļām. Nē, nē, mēs saprotam, ka cieš pircējs, bet ko lai dara...

Ja uz kādu rāda ar pirkstiem, gribot negribot jālūdz izskaidrojums no potenciāli vainīgā. Ražošanas apvienības «Elektrons» ģenerāldirektors P. Borisovs bija lakonisks:

— Šodien importa aparāturu iepērk un tirgo visi. Gan Jūras transporta tirdzniecības uzņēmumu pārvalde, gan Latvijas patērētāju biedrību savienība. Un visi aizmirst, ka ikvienam aparātam nepieciešamas arī rezerves detaļas. Starp citu, mums neļikvidos ir prāvs daudzums dažādu detaļu importa aparaturai, bet neviens pie manis ar lūgumu slēgt līgumu nav griezies. Mēs «Elektronā» vienmēr esam gatavi palīdzēt...

Ja ārzemju firmu pārstāvji uzzinātu par sāpju ceļiem, kas jānostaigā viņu izstrādājumu pircējiem, viņi justos šokēti. Jo tur, pie viņiem, ikviens ir ieinteresēts sniegt pircējiem pakalpojumus. Gan garantijas laikā, gan pēc tam.

Atklāti sakot, nav izlēgta varbūtība, ka, piemēram, japāņi zina visu par mūsu pircēju beztiesiskumu. Bet nespēj neko panākt. Jo resoru savstarpējās attiecības ir kā mūklājs. Vienu kāju izvilksi, iestīgs abas.

A. BRĀLĪTIS

A. BORISENKO

B. RILOVS

A. BORISENKO

A. BOGDANOV

«Dadzis» ir pamanīts ne tikai Beļģijā, kā to liecina mūsu viesis 10. lpp., bet arī pilnīgi pretējā pusē — jautri puiši no Sibīrijas atsūtījuši mums, lūk, šos zīmējumus.

U. MEŽAVILKS

V. LANDO

VĒJARĀDĪTĀJS

Pēc pusdienu pārtraukuma, atgriezies savā kabinetā, direktors Brūklis sekretārei pavēlēja nekavējoties sameklēt referentu.

— Sagatavojiet man referātu! Reglaments — desmit minūtes, — direktors lietišķi runāja. — Jūsu rīcībā divas stundas. Un neaizmirstiet tajā atspoguļot pedēja laika iezīmes: paškritisku attieksmi, pagātnes kļūdu analīzi un tā tālāk... Labi, netērēsim lieki vārdus, pēc trim stundām man jākāpj tribīnē.

Brīdī vēlāk Eisaks šķirstīja direktora runu tekstu kopijas, kuras tas bija lasījis dažādās uzstāšanās reizēs iepriekšējos gados.

«Biedri! Mēs dzīvojam laikmetā, kad visa mūsu lielā tauta ar lepnumu izvērtē noieto slavas pilno ceļu, vēsturisko uzvaru un nosprausto mērķu sasniegšanas ceļu.»

Lai netērētu velti laiku, Eisaks sāka mašīnrakstītājam diktēt, tiesa, ar nelieliem labojumiem:

«Biedri mēs dzīvojam laikmetā, kad visa mūsu lielā tauta kritiski izvērtē noieto slavas pilno ceļu, ne tikai vēsturisko uzvaru un nosprausto mērķu sasniegšanas, bet arī kļūdu un zaudējumu ceļu...»

Tālāk vecais, jau izmantotais teksts skanēja šādi: «Šajās dienās visā mūsu neapmierinātībā plašajā Dzimtenē padomju cilvēki ievelk jaunas vadlīnijas uzvarošajā virzībā uz priekšu, uz komunismu.»

Referents brīdī padomāja un diktēja:

«Šajās dienās visos valsts reģionos padomju cilvēki atklātības un pluralisma apstākļos ie-

KAS GAN VISS NENOTIEK...

Ikviena ar baudu mūsu žurnālā lasa par to, kas tik viss nenotiek pasaulē. Un tai pašā laikā tikai retais zina, kas notiek mūsu mazajā Latvijā. Bet arī Latvija var pamatoti lepoties ar ne mazāk kurioziem faktiem. Lūk, ko raksta Ogres rajona laikraksts «Ogres vēstis»:

Pirms krietna laika pilsētā sāka klist baumas, ka pie mums dzīvojošās un OVTRA strādājošās divsimt vjetnamietes līdās darba iemaņām lieliski apguvušas arī spekulācijas mākslu, mūsu «blatu» sistēmu un pārliecību, ka par naudu var visu nopirkt — sākot ar godu, beidzot ar sirdsapziņu. Nemaz nerunājot par deficīta precēm. Republikā pastāv pamatots aizliegums «iedzimtajiem» un iebrucējiem preču pārsūtīšanai izmantot pasta un dzelzceļa pakalpojumus. Piemēram, ziepēm, mēbelēm, ledusskapjiem, šujmašīnām, būvmateriāliem. Tas viss ir loģiski, bet kādas iespējas ir radītas vjetnamietēm? Par nelaimi mums — vispārējās. Tas, ko redzējām kopmītnēs Padomju prospektā 30, pagrabos un gaitenīs (istabiņās netikām ielaisti), pārspēja visbagātāko fantāziju. Triju stāvu gaitenīs saskaitījām vairāk nekā divdesmit iepakotus motociklus, piecdesmit deviņus ledusskapjus, trīspadsmit elektriskās šujmašīnas, astoņas kastes ar stikliem, divas veļas mazgājamās mašīnas, mēbeles. Te bija ziepju kalni, ar kurām varētu godam mazgāties puse Ogres, velosipēdi, kastrolī, lielle un mazie, kurus saskaitīt nav iespējams, saliekamās gultas, droši vien vairāki simti, spaiņi, ventilatori, velosipēdu pedāļi un citas preces.

Kā tas viss varēja notikt, un ko darīsim tālāk? Pirmais jautājums jāuzdod OVTRA vadībai, kas deva iespēju kopmītni pārvērst par preču noliktni. Šķiet, taču, ka, noslēdzot durvis, tiek noslēgta arī mums

pašiem nepieciešamo preču «likumīga» izlauptšana. Bet tas nav viss. Pietiek ar mazāko ugunsnelaimi, un ugunsdzēsējiem atliek tikai pārsvērt sakausētos metāllūžņus, labi ja pašas vjetnamietes tiks sveikā laukā no istabiņām, kas piekrautas līdz griestiem.

Otrais, pats interesantākais: nevienai precei nav pasēs atzīmēta pirkšanas diena, garantijas taloni nav aizpildīti. Tātad nelikumīga veikala darbinieku rīcība, ja vēl piezīmē, ka pēc šujmašīnām ogrēnieši gadiem stāv rindā un diez vai veselas kastes ar ziepēm arī kāds pārdos. Mūsu skaitīšana sajūka, kad bijām tikuši līdz 50. kastei, jo tikai ar lielām pūlēm atradām vēl nenoplēstu rūpnīcas pielīmētu etiķeti. Tā rādīja, ka katrā kastē ir 180 ziepju gabali un tās ražojis Rīgas taukvielu kombināts Vientības gatvē 24/26. Cik varējām noskaidrot, tad preces tiek iegādātas Rīgā un Siguldā. Var rasties jautājums — vai tik tālu milicijas rokas nesniedzās?

Tālākais risinājums ir jāmeklē: skaidrs, ka izvest visu šo bagātību uz Vjetnamu mēs nevaram atļaut. Vispareizākais būtu laist preces tirdzniecībā, šoreiz Ogrē. Naudu atgriezt vjetnamietēm. Par galarezultātu mēs informēsim.

A. KALNIŅŠ,
pilsētas izpildkomitejas
priekšsēdētājs (No laikraksta
«Ogres Vēstis»)

FIRMA GARANTĒ

Ja tā objektīvi padomā, tik briesmīgi traki ar tām precēm Rīgā nemaz nav. Ir jau taisnība — veikali paliek arvien tukšāki, bet kurš prātīgs cilvēks mūsdienās veikalā deficītu meklē, ja vien viņš nav pārdevējas draugs vai radnieks! Toties pieaug preču piedāvājumi uz ielām. Honkongas un Singapūras elektronika, Polijas kosmētika, Rīgas šnabis un vietējā kandža — laipni lūdzam! Jebkurā daudzumā un jebkurā laikā. Bez šaubām, var jau runāt par spekulāciju un saukt pēc milicijas, bet ko tas maina? Milicija ne slīdāk par pašu saucēju zina, kur pārdod, kad pārdod, kas pārdod un par cik pārdod.

— Spekulācija Rīgas ielās plaukst un zēl, — piekrit Rīgas pilsētas iekšlietu pārvaldes priekšnieks V. Bugajs. — Pret Vjetnamas pilsoņiem vien esam ierosinājuši pāri par tūkstoti krimināllietu. Tomēr tas ir piliens jūrā.

— Kā tā?

— Šoreiz mums ir darīšana ar organizētu starptautisku spekulantu organizāciju, kurai ir plaši sakari ne vien Padomju Savienībā, bet arī Vjetnamā. Dienvidkorejā, Singapūrā un Honkongā, nerunājot nemaz par sociālisma zemēm. Lai sekmīgi cīnītos ar šāda veida spekulāciju, būtu jāmaina mūsu republikas likumdošana attiecībā uz pašu spekulācijas jēdzienu. Ar šādu ierosinājumu esam griezušies republikas Augstākajā Padomē, bet pagaidām rezultātu nav...

— Nu, bet citas spekulantu grupas — poļu kosmētikas tirgotāji, kandžas dzinēji, šnabja pārdevēji?

— Tur nepieciešami ekspertu komisijas slēdzieni, bet sakarā ar pašfinansēšanos sanitāri epidemioloģiskā stacija un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības palāta par ekspertīzi pieprasa samaksu. Diemžēl milicijai iespējas maksāt ir ierobežotas...

Pats par sevi saprotams, ka reizē ar to arī cīņas iespējas ar spekulāciju ir ierobežotas. Nu, un praksē tas izskatās... Praksē tas izskatās vienkārši — ja kaut ko nevar līdz galam izdarīt, labāk neķerties klāt! Un tāpēc nebrīnīsimies, ja gaišā dienas laikā pašā Rīgas centrā eksotiska izskata pilsoņi piedāvā eksotisku deficītu. Un tā tas acimredzot būs līdz brīdim, kamēr paši spekulanti nepāries uz pašfinansēšanos un nemaksās par ekspertīzi. Bet līdz tam — laipni lūdzam! Firma garantē!

A. RŪKĪTIS

ARMĪNS LEJIŅŠ

PARADĪZE

Pēc sabiedrisko zinātņu doktora Gvido Noasoviča teorijas, zemes virsū drīz būs paradīze. Iespējams, jau nākamnedēļ. Viens no daudzajiem šīs teorijas jeb noasovisma atbalstītājiem, Čipšu pamatskolas matemātikas skolotājs Ādamsons, veica sīkākus aprēķinus. Izrādījās, ka čipsiešiem, sākot ar pirmdienu, jādzīvo paradīzes apstākļos.

Ādamsona atklājums, gluži dabiski, satrauca visu Čipšu sabiedrību. Steidzīgi tika uzaicināts pats Gvido Noasovičs uz sabiedriski politisku diskusiju «Paradīze un mēs» ciema klubā. Sākumā zinātņu doktors nolasīja lekciju «Ieiesim paradīzē ar jaunām darba uzvarām». Pēc tam viņš atbildēja uz vietējo darbaļaužu jautājumiem. Pie jautāšanas pirmā tika sadzīves pakalpojumu kombināta pieņemšanas punkta darbiniece Ievīna. Viņa vēlējās zināt, kā paradīzē gērbjas — pēc Parīzes vai Maskavas modes. Noasovičs atbildēja, ka paradīzē valdot absolūta vienlīdzība, tāpēc jebkāda dažādība modēs esot izslēgta. Ievīna nopūtās.

— Sakiet, lūdzu, doktor, vai paradīzē būs silts, vai auksts! Kā mums gērbties! — uzprasīja vietējā audumu veikala vadītāja Ābolīte.

— Visiem labi zināms, — cienīgi atbildēja Gvido Noasovičs, — ka paradīzē valda karsts, tropisks klimats. Kurš atceras, kādos tērpos staigāja Ādams un Ieva! Pareizi, biedrene Ievīna, un arī kolēģim Ādamsonam taisnība, paradīzē visi kā viens staigā pliki. Ko tas mums nozīmē! Ļoti daudz. Ja ne visu. Radīsies kolosāli ietaupījumi uz apģērbu ražošanas rēķina. Beidzot varēs pilnīgi likvidēt mūsu atpalikušo tekstilrūpniecību un slēgt šūšanas apvienības, kuru produkcija gadiem ilgi iegulst noliktavās.

— Bet kā ar apaviem! — nākamo jautājumu uzdeva Kaina, augumā raženākā sieva. Šķiet, pirmo reizi mūžā viņa cerēja uz brīnumu, ka varēs iztikt bez kurpēm. Līdz šim Kaina vēlīgi bija virinājusi kurpju veikalu durvis.

— Tas pats būs ar zābakiem, kurpēm, krosenēm, čībām, tupelēm un citiem apaviem. Kā jau visiem labi zināms, ārsti iesaka vasarā staigāt basām kājām. Nu to varēs darīt cauru gadu! Pateicoties tam, radīsies iespēja likvidēt ekoloģiski kaitīgo ādu apstrādes un apavu rūpniecību. Gaiss kļūs tīrāks, ūdens — dzidrāks. Ko darīs ar ādām! Zināt, biedri, ir tāds viedoklis, ka ministriju telpas, kur apgrozās tik daudz ļaužu, var teikt, visa tauta, vajadzētu padarīt mājīgākas. Tās varēs izklāt ar ādām.

Gvido Noasovičs atbildēja uz ne-skaitāmiem sasāpējušiem jautājumiem, uzskatāmi parādīdams, cik lieliski tie atrisināsies paradīzes apstākļos. Čipsinieki pateicās ar sirsnīgiem aplausiem un rudens ziedu klēpiem. Beigās pieņēma aicinājumu visiem rajona iedzīvotājiem: «Ieiesim paradīzē organizēti un bez panikas!»

Pēc trim dienām ziemeļu vējš atpūta aukstumu. Iestājās tik barga ziema, kāda vēl nekad nebija piedzīvota. Pēc kalendāra un meteorologu prognozēm, neko citu arī nevarēja gaidīt.

K. LIEDE

DZIESMA PAR JANKU

Janka cēlies, āvis kurpes,
Spriež: lai velns sev parauj līdz
Rozes, gladiolas, tulpes...
Kur mans lepnums, mana spīts!

Diezgan pazemībā dienēts,
Pieņiek locīties un svīst,
Katrs rublis lūgts vai lienēts,
Bikses dīst, un svārki plīst.

Brīves gars ar mātes pienu
Šūpulī man reizē dots.
Punkts un āmen! Ar šo dienu
Apspiedējs taps atmaskots.

Cilvēks lemj, bet Dievs, kas dara,
Nespēj būt pret visiem labs.
Pēkšņi pastāvošā vara
Jankas priekšā stāv kā stabs.

Bargā balsī sieva Anna
Teic: kam uzvelts man šāds krusts!
Še tev, slīmesīt, lejammanna,
Nav ko bezdarbībā sust!

Kluss un rāms iekš savām bēdām
Janka kurpes valā sien.
Plīku galvu, basām pēdām
Puķu dobes laistīt brien.

— IZSKATĀS, KA ŠODIEN KAUT KUR PASAULĒ DEMOKRĀTIEM NAV PAVEICIES...

E. OSS

NOVĀJĒŠANAS KŪRE

Līdz šim cilvēce ilgi un neseismīgi debatējusi par to, kā īsti tikt valā no liekā svara — ar badošanos, somu pirtīm vai tūkstošos pa grīdu izbārstītu sērkokļu uzlasišanu vakaros pirms gulētiešanas. Taču izrādās, ka visseismīgāk no liekā svara var tikt valā tad, ja novāvēšanai paredzēto objektu pārvieto no punkta A uz punktu B.

Ogrēniete Dz. Briede par to pārliecinājas piecu liecinieku klātbūtnē.

— Devīnpadsmitajā jūlijā Ogres grilbārā ar kolēģem nopirkām katra pa vienai vīstiņai, — viņa stāsta. — Personiski man krita vīstiņa par septiņiem rubļiem divpadsmit kapeikām. Pārgājušas pāri ielai, nosvērām šīs vīstiņas veikalā uz kontroles svariem. Un sākām rēķināt. Kilograms grilvīstiņas bārā maksā pieci septiņdesmit. Es par vīstiņu samaksāju septiņus rubļus divpadsmit, un tās svārs veikalā izrādījās septiņsimt piecdesmit gramus. Tātad vīstiņa, pārvietojusies no grilbāra līdz veikalam, no sava svara bija zaudējusi gandrīz trešo daļu. Tāds pats liktenis bija piemeklējis arī kolē-

ģes pirkumu. Ar noslēpumaino dabas parādību iepazīstinājam grilbāra pārdevēju. Diemžēl, pretēji mūsu cerībām, viņš nemaz nepriecājās par mūsu atklājumu un sāka apšaubīt eksperimenta tīrību. Kad ar lieciniekiem pierādīju, ka eksperiments veikts korekti, pārdevējs diez kāpēc apvainojās, teica, ka mums par apkalpošanu un ietišanu arī jāmaksā, un atdeva naudas starpiņu.

Atklāti sakot, to nu gan grilbāra pārdevējam darīt nevajadzēja. Pilnīgi skaidrs, ka grilbāra rajonā paralēli telekinēzei, telepātijai, NLO un citām līdz galam neizpētītām parādībām darbojas vēl kādi neizziņāti dabas spēki. Un pārdevēja rīcība, atdodot pircējai naudu, liedz iespēju tuvāk izpētīt šo neparasto fenomenu.

Redakcijas piebilde: Ogres rajona Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienība dara zināmu, ka zinātnes bremzētāju grilbāra pārdevēju Valēriju Sadovu tuvākajā laikā gaida biedru tiesa pilnā sastāvā.

P. AURIŅŠ

A. LIEPIŅŠ

L. KULIKINA

KAUT KAS PĀRDABISKS

Viss iesākās gandrīz ne no kā. Pie mūsu nama parādes durvīm pielipināja papīriņu: «Cienījamie iedzīvotāji! Sakarā ar kārtējo remontu ūdens nebūs.» Nākamajā dienā to papildināja paskaidrojums, ka nebūs tikai karstā ūdens. Irnieki to uzņēma ar dziļu izpratni. Ja rakstīts, ka nebūs, tad esi drošs — nebūs arī! Šajā ziņā visi paziņojumi bauda pilnīgu uzticību. Es uz tiem palaujos par trīs simt procentiem.

Pēc tam parādījās zīmītes ar citādu saturu. Viena, piemēram, vēstīja par spiediena pazemināšanos ūdensvadā. Un, domājāt, spiediens nepazeminājās? Un kā vēl! Spaiņus grabinādami un sviedrus slaucīdami, ģimenes galvas stiepa ūdeni no pagalma ūdensvada.

Kārtējā informācija, ka siltā un aukstā ūdens vienu dienu nebūs,

iedzīvotājus nepārsteidza. Pierezdes mācīts, uzkrāju kubliņos un ķipī ūdeni, zināmais vecu veco patiesību: vienu rakstu, divi prātā...

Pagāja diena, un notika kaut kas pārdabisks. Mājās atnācis, pagriezu vienu krānu, pagriezu otru un metos no dzīvokļa ārā.

Kaimiņš man trepēs pajautāja, vai es neesot dabūjis saules dūrienu.

— Ir noticis kaut kas pārdabisks! — es iebērēcos. — Solītajā laikā no krāniem tek gan karstais, gan aukstais ūdens!

Kaimiņš pirmajā brīdī tam neticēja. Bet, kad es viņu ierāvu dzīvoklī un atgriezu krānus, viņš noplātīja rokas. Ko nezino, to nezino...

M. OSĪTIS

KAS GAN VISS NENOTIEK PASAULĒ!

Belģietim Didijam Verhaseltam nepaveicās: pirmo reizi ticis pie jaunas mašīnas stūres, viņš iedrāzās kokā un tika ievietots slimnīcā, kur ķirurgs Endrjū Silē viņam izdarīja spīdošu operāciju, kaut gan pats bija draņķīgā garastāvoklī — pirms stundas slimnīcas priekšā bija nozagta viņa automašīna.

Kad Didijs Verhaselts pamodās no narkozes, policijas pārstāvis paziņoja viņam nepatīkamu, bet ķirurgam Silē patīkamu vēsti: mašīna, ar kuru Verhaselts bija iestūrējies kokā, piederēja Silē.

Amerikāņu spiegu, kas bija nelegāli iesūtīts kādā no Latīņamerikas zemēm, nācās steigšus atsaukt mājās piepilsētas vilcienā aizmirstā kofertīša dēļ. Vietējās policijas darbinieki kofertītī atrada pilnīgi slepenus dokumentus, CIP izdotu personības apliecību, ieroču nēsāšanas atļauju, gabalu augļu kūkas un 12 pornogrāfiskus žurnālus.

Visgarškie mati pasaulē laikam gan ir grieķietei Georgijai Žebrankei, kura dzīvo Brēmenes (VFR)

piepilsētā Štūrforelā. Viņas bizes garums sasniedz 302 centimetrus.

Almerijas (Spānijā) pilsētas slimnīcas direktore rakstiski ir aizliedzis savas iestādes medmāsām un sanitārēm nēsāt sarkanas un melnas krāsas veļu. Žurnālistiem, kurus šis rīkojums bija ierīkojis, slimnīcas šefs paskaidroja: «Šāda veļa var nonākt konfliktā ar morāles normām.»

Denveras (Kolorado štats, ASV) piepilsētas Hostevaldisas pamatskolas mācību spēki savu nogrēkojušos audzēkņu vecākus pēdējā laikā uz pārrunām aicina ne vairs uz skolu, bet uz restorānu. Jaunā audzināšanas forma iepatikusies abām ieinteresētajām pusēm.

Blakus Lindhērstas (Ņūdžersijas štats, ASV) pilsētiņas atkritumu izgāztuvei iekārtots atkritumu muzejs. Šeit var aplūkot sasistas pudeles, nodilušas autoriepas, tukšas konservu kārbas, vecus akumulatorus un tā tālāk.

Šajā numurā zīmēto karikatūru tēmas ir izdomājuši Gunārs Bērziņš, Dainis Breikšs, Ludmila Bulikina, Armīns Lejiņš, Ziedonis Lešinskis, Kira Liede, Agris Liepiņš, Imants Melgailis, Uģis Mežavilks, Igors Palkovs, Edvards Rusmanis, Raimonds Valters un Andrejs Vīte.

Džordžam Latemam, lielas Kalifornijas tirdzniecības firmas īpašniekam un direktoram, tuvākais palīgs veikala lietās ir Majors Dunkāns, kurš vienmēr uzmanīgi uzklausa klientu telefona zvanus un vienmēr piedalās akcionāru kopapulcēs. Nesen viņš ievēlēts par firmas pārvaldes padomes goda priekšsēdētāju. Jāpiezīmē, ka uzstāties padomes sēdēs ar garām runām Majors Dunkāns tomēr nevar, jo viņš ir kakadū sugas papagailis.

Nesen pasaules presi aplidojusi ziņa, ka Ķīnes rekordgrāmatā vairs neregistrē pārešanās rekordus. Paliks tikai viens, ko savā laikā veicis francūzis Mišels Lotito. Viņš jau no deviņu gadu vecuma sācis rīt naglas un stiklus. Kopš 1966. ga-

da Lotito apēdis septiņus motociklus, pašapkalpošanās veikala iepirkumu ratiņus, vairākus televizorus un pat firmas «Cessna» divvietīgo lidaparātu.

Ķelnes starptautiskajā konditorejas izstrādājumu gadatirgū milzīgu skandālu valdības līmenī izraisīja itāliešu konditoru Sāras Banini un Luka Bjondani izstādītā šokolāde, uz kuras reljefi bija attēlotas pozas no slavenās indiešu mīlas mākslas pamācību grāmatas «Kamasutra». Šī «pornošokolāde» jau ilgāku laiku bez ierobežojumiem ir tikusi pārdota Itālijā, Kanādā un Savienotajās Valstīs.

Buenosairesā (Argentīnā) pēdējā laikā bieži var redzēt šķērsām pāri ielai novilkta transparentus, uz kuriem kāds konkrēts Fernando vai Pedro atklāj mīlestību konkrētai Lusijai vai Andželai. Ikviens, kas šādā veidā vēlas izrādīt savas jūtas, var iemaksāt firmai «Aero» zināmu naudas summu, un firma garantē, ka paveiks pārējo.

Jau vairāk nekā četrdesmit gadus kāds holandiešu laulātais pāris krāj ģimenes nesaskaņu kolekciju. No kopējām 9192 lielām un mazām domstarpībām 1890 gadījumos bijusi vainīga sieva negaršīga un laikā nepagatavota ēdiena dēļ, 1600 aizrādījumus viņa saņēmusi par naudas šķērdēšanu. Vīrs toties 998 reizes saņēmis aizrādījumus par netīrītiem apaviem. Abi laulātie draugi vienprātīgi nolēmuši savu kolekciju turpināt vēl ilgi.

ārzemju humors

— Te guļ šefpavārs. Viņš paņēma sev līdzī kapā briesmīgo noslēpumu, kura dēļ no dažiem cilvēkiem bija dabūjis pa aci.

«Dikobraz», Prāga

— Es mūžīgi gribu tev pavaicāt: vai ir kāds cilvēks, kas tevi būtu redzējis bez putekļsūcēja?

«Eulenspiegel», Berlīne

«Today», Londona

— Es esmu ideālists! Varēju nozagt simt tūkstošus, bet paņēmu tikai divdesmit tūkstošus!
«Stārsle», Sofija

«Palante», Havana

— Nākamnedēļ notiek Lielā kausa izcīņas spēles. Nāciet, brāļi, lūgt Dievu par saviem favorītiem!
«New Yorker», Ņujorka

— Zināt, zobus rauju bez sāpēm. Tikai cilvēki pārāk pieraduši pie zobārsta blaut!
«Dikobraz», Prāga

«Ludas Matyi», Budapešta

«Eulenspiegel», Berlīne

DADZIS

№ 17 (789) 1989

Galvenais redaktors
Egons STRAUTIŅŠ

Redakcijas kolēģija:

Harijs GRUNDULIS
Alfrēds IVANOVSKIS
Osvalds MAČS
Staņislavs MATISĀNS
Ēriks OŠS

Edvards RUSMANIS —
galv. māksl. redaktors

Antons SONDORS —
atbildīgais sekretārs

Andrejs VITE —
galv. redaktora vietnieks

Māksl. redaktors —
Uģis MEŽAVILKS

Tehniskais redaktors —
Māris SURVELIS

LKP CK izdevniecība,
226081, Rīgā, Balasta
dambī 3. Laikraksta «Cīņa»
izdevums.

Redakcijas telefoni:
galvenā redaktora
vietniekam — 463872,
atbildīgajam sekretā-
ram — 460331, vēstulju no-
daļai — 469568.

Nodots salikšanai 8.08.89. Pa-
rakstīts iespiešanai 28.08.89. JT
00478. Formāts 70X100/8. Ofseta
papīrs Nr. 2. Ofseta tehnika. 2,58
uzsk. iespiedl., 7,8 uzsk. krāsu
novilkumi, 3,39 izd. l. Metiens
125 000 eks. Pasūt. Nr. 1254. Mak-
sā 30 kap. Redakcijas adrese:
226081, Rīgā, Balasta dambī 3,
ab. k. 19. Iespēsts Latvijas KP CK
izdevniecības tipogrāfijā, 226081,
Rīgā, Balasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Да-
дзис» [Чертополох]. Выходит с
1957 года 2 раза в месяц на ла-
тышском языке. Издательство
ЦК КП Латвии, 226081, г. Рига,
Баласта дамбис, 3. Адрес редак-
ции: 226081, Рига, Баласта дам-
бис, 3, аб. я. 19. Отпечатано в
типографии Издательства ЦК КП
Латвии, 226081, г. Рига, Баласта
дамбис, 3.

265

- Vai kangaram arī deva sudraba grašus?
- Nezinu, bērniņ. Mūsu dienās viņam dotu personālo pensiju.

G. VĪNĒDZIS